

Poeta que cantés Tarragona, podria compararla a joíell d'or en capsa de satí blau.

L'escut de Tarragona fou sofisticat; li posaren les franges blaves i ondulades; l'Ajuntament que ho acordà, si provà la seva ignorància heràldica, mostrà un sentit de poesia innegable.

La mar dóna vida de la seva vida a Tarragona, que sense la mar es moriria, doncs no és centre de transformació, ni centre agrícola, com altres ciutats veïnes. Tarragona té ben pocs pobles tributaris; són asbsorvits per Reus, Valls i Vendrell; no hi fa rés, Tarragona té la mar i si arriba a tenir una indústria florent, a la mar la deurà: mireu com comença i com escampa!

El port és la balança de la riquesa tarragonina; les estadístiques que publica la seva Junta d'Obres, marquen bé els dies de prosperitats i de penúries collectives.

La Història confirma aquesta veritat quan per primera vegada parla de Tarragona, és per a nomenar la seva mar: la grandesa de la Tarragona romana va viuculada amb la del seu port famós, que ocupava el que són avui carrers d'Apodaca i plaça dels Infants, i que el Francolí curà de fer desaparèixer.

Morí Tarragona amb el seu port i sols renasqué quan el port readquirí importància comercial: historià la prohibició de comerciar Catalunya amb Amèrica, el decadiment de Catalunya i de Tarragona i el ressorgiment de totes dues.

La lluita per la capitalitat oficial, avui ja no hi fóra; davant dels ulls tenim l'exemple de Tarragona, Sabadell, Badalona, Reus, Tortosa i altres més de nostra pàtria, que no han necessitat la trista ajuda oficial amb son exèrcit d'empleats que desorienten les nostres joventuts empeltant-les de l'empleomania i apartant-les del veritable treball reproductiu. Tarragona ha perdut l'agre província i ja no es barallaria ara per la plana major d'un regiment.

Cità fets històrics verament ridícols de l'ànima provinciana tarragonina: la plaça de la Reina Cristina, la del General Prim, la de Olózaga, la del Rei, la d'en Topete; l'emblanquinada de l'Arc de Barà en entrar la Reina Isabel i el pintar de roig l'entrada de Santa Clara quan vingué la Reina Cristina.

Cal acabar de matar el provincianisme i refiar-nos de nosaltres mateixos. Ve l'hora en la qual caldrà triar entre ésser província humil i pobre o nació digna i rica, i jo us dic: estimeu la nostra mar, mar llatina, mar catalana, la més noble mar de la noble Tarragona, per tal com en ella retrobarà les grandeses de la Pàtria catalana i aprendrà a estimar-la; en ella també, la ciutat descobrirà fonts de riquesa que mai no s'estrancaran.

Ara va bé!

Seny, de Palomós (setembre) creu que la ofensiva que d'un quant temps ençà ha emprès contra Catalunya el centralisme el qual no es limita tan

sols a suspendre manifestacions polítiques sinó que fins s'esbrava impeding els concursos de la Mancomunitat, sorprendrà a aquells qui no poden comprendre quina relació hi ha entre el moviment estrictament polític amb el millorament de la ramaderia. El nostre estimat collega no hi veu res d'anormal en la conducta del Govern, perquè és filla del nerviosisme seu en veure que la consciència catalana s'ha desvetllat talment que tot fa preveure que és a punt de terminar la submissió amb què fins avui ha viscut la nostra terra.

És amb la més gran complaença que nosaltres veiem com l'adversari avui desfoga la seva rancúnia contra tot, perquè estem convençuts que si no tingués por de perdre la batalla que té entaulada amb el nacionalisme no l'enutjarien els actes de la Mancomunitat com no el preocupaven alguns anys enrera, quan veia que els directors del moviment català lluitaven per arribar a ministres de l'Estat espanyol.

Hi ha hagut una desviació produïda pel nacionalisme en apartar-se de les normes que li havien assenyalat els regionalistes i això ha permès que el nostre poble es manifestés netament i francament a favor de la llibertat completa de la Pàtria. D'ací l'ofensiva governamental.

No cal dir que ens agrada aquesta tesi-tura en que es posa el Govern ja que palesa una volta més que tem que s'ensorri definitivament una hegemonia que no s'aguantava més que amb la força, inconscientment ajudada per l'endormiscament del poble català.

També el Gironés fa una referència a aquesta ofensiva. Creu que és patriota la tasca que vénen realitzant les autoritats espanyoles a Catalunya.

Comença la patriòtica tasca el Ponci de Lleyda actuant allà de Quixot de debò renyint *descomunally* batalla amb l'exèrcit de bestiar, que, cumplint, un fi tan noble com el de fomentar i millorar la ramaderia de la nostra terra, hi era conduït anant a un concurs a la Seu d'Urgell, i, com és molt natural, els pobres ramaders i agricultors, estranyats de que fins a l'any 1922 no s'hagués ocorregut fer complir una llei que feren a l'any 1856, o per allà, han vingut a comprendre que d'una gent que va tan atrassada no se'n pot esperar res, i molts d'ells que no hi veien, ni miraven, han obert uns ulls com unes taronges. Seguí el de la nostra Girona proposant-se *desfacer entuertos*, doncs un *entuerto*, per

ell i el Govern que el sosté, deu ésser el proposar-se, i no rés menys que per aqueixos pipiolis de l'Unió Jurídica Catalana! que un *funcionario judicial castellano* no tingui la llibertat, sempre que vulgui, de queixar-se que els fills de La Bisbal celebrin actes amb la parla nadiua, i fins de menysprear-la tant com vulgui, i... *plam*, com a bon higienista, semblant-li que aquests senyors son una *pesta*, profilàcticament, per tal que no l'encomanin i no dilinqueixin, *se suspende el mitin*, i ells que s'acontentaven en fer-ne un a La Bisbal, ara diu que en faran un a *cada cabeza de partido de Catalunya*. I avui llegim que el perinclit que disfruta Barcelona i que tant se llueix en la seva actuació privant els atentats que allà temen lloc cada dia; s'entreté fent arrencar amb la seva policia els cartells dirigits als "Catalans"; que ell mateix havia autoritzat la seva collocació, segellant-lo, fent altres nicie-ses, i suspenent alguns dels actes que preparà, d'afirmació nacionalista la benemèrita associació Centre de dependents, per a diumenge. Aquesta nata ja és per tots els catalans. Gràcies: Ells fan gran tasca catalanitzadora.

EL MAGNE APLEC DE BALAGUER

Lliurament de la làpida

EN ROVIRA I VIRGILI

"Poble de Balaguer! — va dir —, Venim de Barcelona a oferir-vos en nom d'ACCIÓ CATALANA, aquesta làpida commemorativa i a reunir a l'entorn de l'ombra de Jaume el Dissortat els nacionalistes de la comarca. Dos aplecs havem celebrat fins ara: l'un a Ripoll, on nasqueren, en 888, la dinastia i la nacionalitat catalanes; l'altre a Balaguer, on s'extingia la nissaga del nostres reis i on, en 1413, començava la pèrdua de la nostra llibertat nacional. Entre aquestes dues dates de 888 i 1413, hi ha tota la glòria i el poder de Catalunya: hi ha un 1150, que veu l'unió amb Aragó, un 1229 amb la marxa de les naus catalanes a Mallorca; un 1303, que assenyalava la nostra expansió imperial de l'Orient. Aquestes dates de glòria i de plenitud nacional són tancades de cop, violentment, a Balaguer.

Els qui honorarem a Ripoll l'inici de la conquesta, honorem avui a Jaume el Dissortat, en la desfeta del qual es comença a declinar la nostra Pà-